

АБРАМОВ Федір Олексійович (08(21). 03. 1904, колишній рудник Скальковський, передмістя Лисичанська, нині м. Лисичанськ Луган. обл. — 05. 12. 1982, Дніпропетровськ) — гірничий інженер. Доктор технічних наук (1952), професор (1952), член-кореспондент АН УРСР (1967). Заслужений діяч науки УРСР (1974). Державна премія УРСР в галузі науки і техніки (1976). Учасник 2-ї світової війни. Державні нагороди СРСР. Закінчив Дніпропетровський гірничий інститут (1930), де й працював (1930– 68): асистент, доцент, 1940–41, 1944–52 — в. о. завідувача кафедри, 1952–68 — завідувач кафедри. Від 1962 — в Інституті геотех. механіки АН УРСР: завідувач лабораторії (1962–68), завідувач відділу (1968–82). Наукові дослідження у галузі аеродинаміки провітрювання шахт і рудників, техніки безпеки та боротьби з газодинам. явищами в шахтах. Створив наук. школу в галузі рудник. вентиляції. Вперше в СРСР обґрунтував і довів на практиці екон. і тех. доцільність застосування індивід. кріплення очис. вибоїв шахт Донбасу. Запропонований ним клиновий принцип виймання метал. стояків був широко впроваджений на шахтах Донбасу. Розробив методику контролю (депрес. зйомки) провітрювання шахт і рудників. Під його керівництвом

створено аеродинам. засоби регулювання дебіту повітря на видобутк. дільницях, здійснено матем. обґрунтування перехідних аерогазодинам. процесів, розроблено алгоритми та програми розрахунку вентиляції шахт, закладено теор. основи електр. моделювання шахтних вентиляц. мереж. Був ініціатором, одним із розробників серії моделюючих приладів, впровадж. у пром-сть і практику н.-д. та проект. інститутів. Створив прилади й апаратуру для контролю якості атмосфери рудників, диспетчеризації та автоматизації шахт. провітрювання. Заклав основи теорії природ. дегазації зближених пластів, розробив матем. моделі простор. розподілу газ. тиску, швидкості газовіддачі, розподілу залишкової газоносності у товщі гірських порід з урахуванням осн. діючих факторів. Це дало змогу розробити спосіб прогнозування газ. тиску в зонах розкриття викиднебезпеч. пластів, а також визначення меж захищених зон щодо газ. фактора при вийманні захис. пластів. Праці А. в галузі захис. пластів стали склад. частиною теорії викидів вугілля, породи та газу.

Основні праці

Аэродинамическое сопротивление горных выработок и тоннелей метрополитенов. Москва, 1964 (співавтор); Автоматизация проветривания шахт (теоретические основы и технические средства). К., 1967 (співавтор); Воздухораспределение в вентиляционных сетях шахт. К., 1971 (співавтор); Рудничная аэрогазодинамика. Москва, 1972; Аэрогазодинамика выемочного участка. К., 1972 (співавтор); Расчет вентиляционных сетей шахт и рудников. Москва, 1978 (співавтор); Моделирование динамических процессов рудничной аэрологии. К., 1981 (співавтор); Физико-химический способ предотвращения газодинамических явлений в угольных шахтах. К., 1982 (співавтор); Инструментальные средства и методы депрессионных съемок шахт. Москва, 1984 (співавтор).

Рекомендована література

1. Боголюбов А. Н. Математики. Механики: Биографический справочник. К., 1983.

В. О. Бойко, В. Г. Перепелиця

Бібліографічний опис:

Абрамов Федір Олексійович / В. О. Бойко, В. Г. Перепелиця // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-42219>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).